

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه و منطق	رشته: ادبیات و علوم انسانی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۵ / ۱۰ / ۱۳۸۶
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۸۷-۱۳۸۶	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

فلسفه		
۱	واقعیت داشتن جهان - قابل شناخت بودن طبیعت - درستی روش تجربه و آزمایش - یکسان عمل کردن طبیعت - تبعیت همه موجودات از اصل علیت (ذکر هر مورد ۰/۲۵)	۰/۷۵
۲	الف) با هر نوع نگرش فیلسوف نسبت به انسان (مادی - غیر مادی بودن) روان شناسی متناسب با طرز تلقی او از انسان به وجود خواهد آمد. (۰/۵) ب) و نیز بحث شناخت و بحث در باره‌ی حقیقت ذهن آدمی هم در فلسفه و هم در روان شناسی هر دو مطرح است. (۰/۵)	۱
۳	فلسفه اولی یا مابعدالطبیعه در حقیقت علم به احوال موجود است از جهت وجود داشتن آن‌ها صرفاً از آن جهت که وجود دارند (۰/۲۵) ذکر هر مورد از مسائل (۰/۲۵) [وجود و ماهیت - علت و معلول - وحدت و کثرت]	۰/۷۵
۴	الف) نخستین مجموعه‌ها یا قطعه‌هایی که به زبان فلسفی نگاشته شده و یا جنبه‌ی فلسفی در آن‌ها غلبه داشته است از یونان باستان به یادگار مانده است. (۰/۵) [یا : جایی که فلسفه در آن جا رسمیت یافته و زبان رمز و افسانه در تفسیر جهان جای خود را به زبان تعقل داده و مدارس فلسفی بنیان گذاری شده و تعلیم و تربیت فلسفه عمومیت یافت] ب) اولاً هیچ چیز وجود ندارد ، ثانیاً به فرض وجود برای انسان شناختنی نیست (۰/۲۵) ثالثاً اگر برای انسان شناختنی باشد نمی توان آن را به دیگران تعلیم داد. (۰/۲۵)	۰/۵ ۰/۵
۵	الف) خودآگاهی (۰/۲۵) توضیح مطلب (۰/۵) ب) راه صحیح تفکر (یا رسیدن به تعریف ثابت) (۰/۲۵) توضیح مطلب (۰/۵)	۱/۵
۶	ویژگی معرفت حقیقی : ۱- خطا ناپذیر بودن (۰/۲۵) ۲- به امور پایدار تعلق داشتن (۰/۲۵) به نظر افلاطون حواس ما از یک سو پیوسته در معرض خطا و لغزش واقع هستند (۰/۲۵) و از سوی دیگر با اموری سروکار دارند که نمی توان ثبات و پایداری در آن‌ها سراغ گرفت (۰/۲۵) پس این گونه ادراکات را شایسته اعتنا نمی داند.	۱
۷	۱- برای به دست آوردن معرفت حقیقی باید از سطح حواس فراتر رفت (۰/۲۵) و از ابزار دیگری به نام عقل مدد جست و به وسیله ادراک عقلانی مشخصه اول معرفت حقیقی (خطا ناپذیر بودن) تأمین می شود. (۰/۲۵) ۲- از دید افلاطون در عالم طبیعت که پیوسته در حرکت و دگرگونی است نمی توان به چیز ثابت و بادوامی دست یافت (۰/۲۵) بنابراین ویژگی دوم معرفت حقیقی یعنی تعلق داشتن به امور پایدار در جهان محسوسات تأمین نمی شود بلکه باید آن را در جهانی برتر از طبیعت جستجو کرد. (۰/۲۵)	۱
۸	ارسطو علت فاعلی را آن عامل خارجی می داند که در حرکت و تغییر اشیاء مؤثر است (۰/۵) اما چه بسا که این علت خارجی در امور طبیعت مشخص و معلوم نباشد. ارسطو ناچاراً این حرکت را به یک عامل درونی یعنی طبیعت جسم نسبت می دهد. (۰/۵)	۱
۹	در نظر ارسطو ماده یا هیولا وجود بالقوه و ماده‌ی اولیه است که در اثر تغییر و تحول به فعلیت می رسد (۰/۵) ذکر مثال مناسب و تطبیق آن (۰/۵)	۱
« ادامه در صفحه‌ی دوم »		

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه و منطق	رشته : ادبیات و علوم انسانی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : ۱۵ / ۱۰ / ۱۳۸۶
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۸۷-۱۳۸۶	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

منطق

۱۰	تصدق بدیهی ، تصدیقی است که خود به خود روشن و محقق و غیر قابل چون و چرا است (۰/۵) [یا تصدیقی که احتیاج به استدلال و اثبات ندارد] ذکر مثال مناسب (۰/۲۵) تصور اکتسابی ، تصویری است که از تصورات دیگر مأخوذ باشد یعنی از چند تصور دیگر حاصل شده باشد. (۰/۲۵) ذکر مثال مناسب (۰/۲۵)	۱												
۱۱	دلالت خنده بر شادمانی ← دلالت طبعی (۰/۲۵) دلالت لفظ بر معنا ← دلالت وضعی (۰/۲۵) دلالت معلول بر علت ← دلالت عقلی (۰/۲۵)	۱												
۱۲	از آن جایی که مفهوم سنگ اعم از مفهوم جسم است (۰/۲۵) لذا مصداق سنگ کمتر از مصداق جسم می باشد. (۰/۲۵)	۰/۵												
۱۳	نقاشی و زیبا ← عموم و خصوص من وجه (۰/۲۵) خرما و میوه ← عموم و خصوص مطلق (۰/۲۵) مسجد و نماز ← تباین (۰/۲۵)	۰/۷۵												
۱۴	رسم ناقص = جنس بعید + عرض خاص (۰/۲۵) (۰/۲۵) جنس الاجناس : جوهر در سلسله اجناس ، بالاترین اجناس و ورای آن دیگر جنسی نیست (۰/۵) ذاتی : یعنی آن چه داخل در حقیقت و ماهیت است. (۰/۵)	۱/۵												
۱۵	ذکر مثال مناسب برای هر یک (۰/۲۵)	۲												
۱۶	<table border="1"> <thead> <tr> <th>اصل قضیه</th> <th>عکس قضیه</th> <th>نقیض قضیه</th> <th>متضاد قضیه</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>بعضی جوانها فعال نیستند</td> <td>عکس لازم الصدق ندارد (۰/۲۵)</td> <td>هر جوانی فعال است (۰/۲۵)</td> <td>متضاد ندارد (۰/۲۵)</td> </tr> <tr> <td>هیچ الف ب نیست (۰/۲۵)</td> <td>هیچ ب الف نیست (۰/۲۵)</td> <td>بعضی الف ب است (۰/۲۵)</td> <td>هر الف ب است</td> </tr> </tbody> </table>	اصل قضیه	عکس قضیه	نقیض قضیه	متضاد قضیه	بعضی جوانها فعال نیستند	عکس لازم الصدق ندارد (۰/۲۵)	هر جوانی فعال است (۰/۲۵)	متضاد ندارد (۰/۲۵)	هیچ الف ب نیست (۰/۲۵)	هیچ ب الف نیست (۰/۲۵)	بعضی الف ب است (۰/۲۵)	هر الف ب است	۱/۵
اصل قضیه	عکس قضیه	نقیض قضیه	متضاد قضیه											
بعضی جوانها فعال نیستند	عکس لازم الصدق ندارد (۰/۲۵)	هر جوانی فعال است (۰/۲۵)	متضاد ندارد (۰/۲۵)											
هیچ الف ب نیست (۰/۲۵)	هیچ ب الف نیست (۰/۲۵)	بعضی الف ب است (۰/۲۵)	هر الف ب است											
۱۷	حجت عبارت است از کشف قضایای مجهول به وسیله قضایای معلوم (۰/۲۵) اقسام آن : استقراء (۰/۲۵) - تمثیل (۰/۲۵) - قیاس (۰/۲۵)	۱												
۱۸	الف) عیب در ماده زیرا کبرا نادرست است (۰/۲۵) ب) عیب در صورت ، عیب در حد وسط (۰/۲۵)	۰/۵												
۱۹	الف) شکل سوم (۰/۲۵) - بعضی الف ج نیست (۰/۵) ب) شکل اول (۰/۲۵) - عقیم است زیرا صغری سالبه است (۰/۵)	۱/۵												
۲۰	متواتر است قضایایی هستند که به سبب شهادت و روایت افراد بسیار که احتمال تبانی بین آن ها نمی رود ایجاد یقین - سکون و اطمینان می کند. (۰/۲۵)	۰/۲۵												
۲۱	جدل : عبارت است از بحث و پرسش و پاسخی که به نحوی خاص بین دو تن درگیر می شود. (۰/۲۵) ماده جدل مسلمات است البته از مشهورات و مقبولات نیز استفاده می شود. (۰/۲۵)	۰/۵												
۲۲	مصادره به مطلوب عبارت از این است که نتیجه خود یکی از مقدمات باشد (۰/۲۵) [یا : دو حد از حدود قیاس یکی است و آن را با آوردن کلمات مترادف یا به نوعی تلبیس دو چیز وانمود می کنند] ذکر مثال مناسب (۰/۲۵)	۰/۵												
	« موفق باشید »	جمع نمره												
		۲۰												